

**Život bez závislostí, n. o., Partizánska 39, 058 01 Poprad**  
**IČO: 42000157, DIČ: 2022291931**

---

**Výročná správa  
za rok 2007**

**Poprad 2008**

## Úvod

Nezisková organizácia Život bez závislostí bola zaregistrovaná 21. decembra 2005 rozhodnutím Krajského úradu v Banskej Bystrici.

Svoje poslanie vníma v pomoci jednotlivcom, rodinám, inštitúciám a miestnym komunitám, ktoré sa rozhodli pracovať na prerušení cyklu závislostí a chcú riešiť problémy súvisiace so závislosťou a jej dôsledkami.

Nezisková organizácia svoje poslanie naplňa v spolupráci s inými organizáciami a jednotlivcami prostredníctvom:

- osvetovej činnosti, sociálnej prevencie a poradenstva
- podporného vzdelávania – závislých a ich rodinných príslušníkov, laickej a odbornej verejnosti zameranej na prácu medzi závislými a rizikovými skupinami obyvateľstva
- získavania, prekladov, adaptácie, tvorby a vydávania náučno-vzdelávacích materiálov
- asistencie pri zriaďovaní svojpomocných skupín zameraných na prekonávanie závislostí a ich účinkov
- organizovania konferencií, seminárov, výchovno-rekreačných táborov a aktivít zameraných na ochranu a prezentáciu duchovných a kultúrnych hodnôt

## I. Prehľad činností vykonávaných v roku 2007

Práca neziskovej organizácie prebiehala v zmysle schválených programov a aktivít na rok 2007, ktoré Správna rada schválila na svojom zasadnutí 24. marca 2007.

Na realizácii jednotlivých programov sa podieľali pracovníci n.o.: Joe Ann Shelton, M.A., Joyce De Ridder, PhD., ThDr. Jozef Brenkus, PhD., Jana Jurčová, Mgr. Beáta Černáková, Anna Škrabská a dobrovoľníci neziskovej organizácie.

Financovanie jednotlivých programov a aktivít bolo zabezpečované v zmysle schváleného rozpočtu na rok 2007.

### 1. Predná Hora – OLÚP, CPLDZ

#### 1.1 Vzdelávacie skupiny Dvanásť krokov na Prednej Hore

Vzdelávanie o Dvanástich krokoch prebiehalo v utorok, v čase 13.00 – 15.00 hod. Počas roka 2007 bolo vzdelávanie realizované v piatich skupinách, ktoré sa oboznamovali s Dvanástimi krokmi v rámci osemtyždenných vzdelávacích cyklov. Vzdelávania sa nepravidelne zúčastňovali 4 pracovníci OLÚP/CPLDZ a 110 pacientov:

- ! 6. februára – 27. marca 2007  
Na vzdelávaní sa zúčastnilo 25 pacientov OLÚP
- ! 3. apríla – 22. mája 2007  
Na vzdelávaní sa zúčastnilo 23 pacientov OLÚP
- ! 29. mája – 17. júla 2007  
Na vzdelávaní sa zúčastnilo 19 pacientov OLÚP
- ! 4. septembra – 23. októbra 2007  
Na vzdelávaní sa zúčastnilo 13 pacientov OLÚP
- ! 30. októbra – 11. decembra 2007  
Na vzdelávaní sa zúčastnilo 30 pacientov OLÚP

Každá vzdelávacia skupina začínala úvodným stretnutím, na ktorom sa záujemcovia oboznámili s podstatou Programu 12 krokov a Dohovorom vzdelávacej skupiny. (Program 12 krokov zostavili v roku 1935 v USA anonymní alkoholicy. Program sa odvtedy rozšíril do vyše 120 krajín sveta a úspešne ho používajú milióny ľudí, ktorí sa pomocou neho zotavujú z rôznych látkových i nelátkových závislostí. V súčasnosti fungujú státisíce svojpomocných skupín, v ktorých sa stretávajú milióny zotavujúcich ľudí.)

Na úvodnom stretnutí sa zvyčajne zúčastnilo 30 – 45 pacientov. Z ich radov sa sformovala 13 – 30 členná skupina, ktorá v rámci osemtyždenného cyklu študovala 12 krokov.

## **1.2 Vzdelávanie o prevencii recidívy**

V roku 2007 nezisková organizácia začala na Prednej Hore nový program *Prevencia recidívy*. Program je určený pacientom, ktorí sú na liečení viac než jedenkrát a majú problém s udržaním si abstinencie. Aj tento program je rozvrhnutý do ôsmich týždňov. Pozostáva z teoretickej a praktickej časti. Konal sa každý štvrtok od 13.00 – 15.00 hod.

Až dve tretiny účastníkov tohto vzdelávacieho programu sa zúčastňovali aj na programe 12 krokov, čo výrazným spôsobom prispieva zvýšeniu ich šancí na úspešné zotavovanie sa.

V roku 2007 sa realizovalo vzdelávanie v tomto programe v rámci dvoch študijných skupín a pravidelne sa na ňom zúčastňovala jedna pracovníčka OLÚP a 44 pacientov:

! 30. augusta – 19. októbra 2007

Na vzdelávaní sa zúčastnilo 15 pacientov a 1 pracovníčka OLÚP

! 25. októbra – 13. decembra 2007

Na vzdelávaní sa zúčastnilo 29 pacientov a 1 pracovníčka OLÚP

## **1.3 Stretávanie svojpomocných skupín 12 krokov**

Účastníci vzdelávania sa zúčastňovali aj na nedeľných stretnutiach svojpomocnej skupiny, na ktorých sa zúčastňovali aj členovia miestnych skupín AA v Poprade a v Kežmarku. Stretnutia trvali jednu hodinu.

Okrem účastníkov vzdelávacích skupín prichádzali na ne aj ďalší pacienti z jednotlivých oddelení. Účasť na stretnutiach sa pohybovala od 15 – 50 pacientov. V roku 2007 sa konalo 10 takýchto stretnutí.

Stretnutia boli pre pacientov príležitosťou oboznámiť sa s atmosférou svojpomocnej skupiny. V rámci stretnutia predsedajúci predniesol tému, ku ktorej sa mohli zúčastnení pripojiť zdieľaním svojej skúsenosti, sily a nádeje. Účastníci boli povzbudzovaní, aby po odchode z liečenia pokračovali v návšteve svojpomocných skupín v mieste svojho bydliska, regiónu a takto pokračovali vo svojom doliečovaní sa.

Štyri ženy a štyria muži z regiónu Poprad, ktorí absolvovali tréning 12 krokov, sa raz týždenne zúčastňujú na intenzívnom doliečovacom programe.

Podľa nám dostupných informácií viacerí absolventi tréningu navštevujú stretnutia svojpomocných skupín v mieste svojho bydliska. S absolventmi vzdelávania nezisková organizácia udržiava v rámci svojich možností aj naďalej kontakty.

## **1.4 Tréning interpersonálnych zručností v CPLDZ**

Od začiatku roka 2007 v CPLDZ pokračoval nácvik interpersonálnych zručností. Počas trinásťtyždenných cyklov sa preberal nácvik zručností potrebných pre úspešné zotavovanie sa zo závislosti. Na stretnutiach sa preberali témy – ako začať a udržiavať rozhovor, vyjadrovanie a prijímanie komplimentov, neverbálna komunikácia, vyjadrovanie pocitov a rozprávanie o sebe, aktívne počúvanie, vyjadrovanie a prijímanie kritiky, prijímanie kritiky ohľadom užívania drog, odmietanie návrhov, rozširovanie siete sociálnej podpory, blízke a intímne vzťahy.

V roku 2007 sa v CPLDZ realizovali tri cykly nácvikov interpersonálnych zručností. Celkovo bolo realizovaných 40 stretnutí, na ktorých sa zúčastňovali 8 – 12 pacienti CPLDZ.

Stretnutia trvali dve hodiny a pozostávali z teoretickej a z praktickej časti, počas ktorej sa modelovali situácie súvisiace s témou stretnutia a prebiehal samotný nácvik zručností. Súčasťou tréningu boli aj cvičenia, ktoré účastníci vypracovávali počas týždňa.

Nácvik interpersonálnych zručností prebiehal v rámci jednotlivých cyklov, ktoré sa konali v nasledovných termínoch:

- ! 5. január – 20. marec 2007
- ! 27. marec – 26. jún 2007
- ! 4. september – 13. december 2007

### ***1.5 Stretnutie rodinnej terapie***

23. februára 2007 Joyce De Ridder a Jozef Brenkus na stretnutí rodinnej terapie OLÚP oboznámili zúčastnených rodičov a príbuzných závislých s činnosťou AI-Anon, svojpomocnou skupinou pre rodinných príslušníkov a priateľov závislých.

Členovia skupín AI-Anon taktiež používajú pre svoje zotavovanie sa z dôsledkov závislosti blízkeho človeka Program 12 krokov.

Aktivity na Prednej Hore počas roka 2007 zabezpečovali Joe Ann Shelton, Joyce De Ridder, Jana Jurčová, Jozef Brenkus, Beáta Černáková a Anina Škrabská. Okrem zmluvných pracovníkov sa na aktivitách podieľali aj dobrovoľníci neziskovej organizácie, ktorí používajú program 12 krokov pre vlastné zotavovanie sa.

### ***1.6 Aktivity konané v spolupráci s partnermi na Slovensku a zo zahraničia***

Okrem uvedených aktivít v roku 2007 nezisková organizácia zabezpečila pre Prednú Horu aj niekoľko aktivít v spolupráci so svojimi partnermi na Slovensku a v zahraničí.

#### ***Hudobné a spevácke aktivity***

V rámci spolupráce s cirkevným zborom Bratskej jednoty baptistov v Poprade nezisková organizácia sprostredkovala vystúpenie hudobnej country skupiny a vianočné vystúpenie speváckych zborov.

#### ***Stretnutia so zotavujúcimi sa z USA***

V dňoch 25. – 27. septembra 2007 sa na základe dohovoru s vedením OLÚP konali besedy s hosťami neziskovej organizácie – Bruceom Johnsonom, Johnom Bellisom a Kenom Van Tuinenom. Hostia v rámci stretnutí na jednotlivých oddeleniach, ale aj počas spoločných stretnutí s pacientmi a pracovníkmi ústavu, hovorili o svojej skúsenosti so zotavovaním sa z látkových i nelátkových závislostí, ako aj o skúsenostiach s Programom 12 krokov v rámci liečby závislostí a doliečovania v USA.

Počas návštevy CPLDZ sa okrem stretnutia s pacientmi Centra konalo aj modelové stretnutie anonymných narkomanov. Pre väčšinu pacientov to bola prvá skúsenosť s dynamikou svojpomocnej skupiny a hodnotili ju veľmi pozitívne.

Trojdenný pobyt v OLÚP bol hodnotený pracovníkmi ústavu i samotnými pacientmi ako veľmi prospešný pre ich zotavovanie sa. Stretnutia na jednotlivých oddeleniach a počas spoločných stretnutí konali besedy so zotavujúcimi sa hosťami.

#### ***Nácvik interpersonálnych zručností v rámci zážitkového učenia***

V dňoch 1. – 4. októbra 2007 sa na základe dohovoru s vedením CPLDZ konal nácvik interpersonálnych zručností formou zážitkového učenia s hosťami Garrym a Nancy Stormovými.

Zážitkové učenie prebiehalo v prírode a bolo zamerané na nasledovné oblasti: riešenie problémov, uvedomenie si hnevu, uvedomenie si negatívneho zmýšľania, vyjadrovanie a prijímanie kritiky.

V rámci tohto vyučovania mali pacienti Centra príležitosť uvedomiť si rozdiel medzi intelektuálnym pochopením zručnosti a schopnosťou zručnosť používať. Pacienti aj ich terapeut Centra hodnotili nácvik veľmi pozitívne a vyjadrili pranie, aby bolo možné v spolupráci s manželmi Stormovými pokračovať.

## **Hodnotenie aktivít na Prednej Hore**

Na stretnutiach s vedením OLÚP boli aktivity, ktoré konala, resp. zabezpečovala nezisková organizácia hodnotené veľmi priaznivo. Pri stretnutiach s vedením ústavu i terapeutmi bolo konštatované, že u pacientov, ktorí sa zúčastňovali na vzdelávaní a aktivitách, je možné pozorovať zvýšený záujem o svoje zotavovanie. Prejavovalo sa to v aktívnom prístupe k liečbe i v rámci budovania vzťahov s komunitou liečebne a vlastnou rodinou.

Pacienti, ktorí sa zúčastňovali na aktivitách Života bez závislostí, pozitívne hodnotili prínos jednotlivých programov pre ich zotavovanie. Viacerí z nich sa po príchode domov zapojili do činnosti podporných skupín v mieste svojho bydliska.

## **2. Podporné vzdelávanie na Špeciálnej základnej škole v Spišskej Novej Vsi**

### **2.1 Podporné vzdelávanie**

Podporné vzdelávanie v roku 2007 prebiehalo na ŠZŠ v rámci experimentálneho overovania projektu „*Podporné vzdelávanie detí z rizikových rodín v oblasti protidrogovej prevencie pre 1. a 2. stupeň ZŠ v podmienkach špeciálnej základnej školy*“, nad ktorým mal gesciu Štátny pedagogický ústav v Bratislave, v zastúpení PhDr. Margity Levčíkovej, CSc.

Podporné vzdelávanie prebiehalo v rámci jednej vyučovacej hodiny týždenne. Počas stretnutí sa žiaci oboznamovali so šiestimi tematickými okruhmi – závislosť ako choroba, identifikácia a vyjadrenie pocitov, riešenie problémov, liečba a zotavovanie, dôveryhodní ľudia, vyrovnávanie sa so situáciami.

Predmetom experimentálneho overovania bolo zisťovanie efektívnosti podporného vzdelávania v rámci 1. a 2. stupňa ŠZŠ. Facilitátormi projektu pre mladších žiakov boli Beáta Černáková a Anna Škrabská; pre starších žiakov Jozef Brenkus a Jana Jurčová.

Projekt bol ukončený v júni 2007. Bol financovaný z prostriedkov neziskovej organizácie, nakoľko KŠÚ v Košiciach nevyčlenil škole rozpočtované finančné prostriedky a škola nezískala potrebné prostriedky ani z grantu, o ktorý požiadala Protidrogový fond. (V roku 2008 ŠZŠ refundovala neziskovej organizácie výdaje za stravu a cestovné náklady lektorov.)

### **2.2 Hodnotiace konferencie**

Výsledky experimentálneho overovania boli hodnotené na dvoch konferenciách – konferencie pre pracovníkov ŠZŠ v Spišskej Novej Vsi, ktorá sa konala 11. júna 2007 a Krajského seminára protidrogovej prevencie, ktorý sa konal v priestoroch ŠZŠ dňa 29. októbra 2007.

#### **Hodnotiaca konferencia pre pracovníkov školy**

V rámci hodnotenia z pohľadu realizačného tímu a participujúcich pedagógov školy bolo konštatované, že štruktúra podporného vzdelávania bola v kontexte ŠZŠ vhodná – cyklické opakovanie tém (4x 6 tém) umožňovalo u žiakov upevňovanie obsahu jednotlivých tém a ich zvnútornenie. Forma zážitkového učenia vťahovala žiakov do procesu a pomáhala im odstraňovať bariéry vytvárané dysfunkčnou rodinou. Vytvorenie skupiny žiakov z viacerých ročníkov vytváralo pocit spolupatričnosti, dôvery a otvorenosti pre hľadanie nových riešení starých problémov.

Zároveň bolo konštatované, že materiály, ktoré boli v rámci experimentálneho overovania používané, je potrebné upraviť na podmienky žiakov ŠZŠ – najmä časť

dotazníkov (nástrojov na meranie efektívnosti procesu). Uvedený problém bol v záverečnom hodnotení žiakov riešený prostredníctvom kvalitatívneho hodnotenia zvládnutia tém formou štruktúrovaného rozhovoru so skupinou.

Ostatní pedagógovia školy – ktorí pracovali so zúčastnenými žiakmi na experimente v rámci iných vyučovacích predmetov – konštatovali, že u žiakov bolo možné pozorovať pozitívne zmeny tak v správaní, ako aj v prístupe k ich školským povinnostiam. Kolektív pedagógov odporúčal, aby škola pokračovala v používaní podporného vzdelávania aj po ukončení experimentu a aby získané skúsenosti s podporným vzdelávaním boli začlenené do koncepcie protidrogovej prevencie školy.

### ***Krajský seminár protidrogovej prevencie***

Organizátormi seminára bol Štátny pedagogický ústav v Bratislave, Krajský školský úrad v Košiciach, Život bez závislostí, n.o. a Špeciálna základná škola v Spišskej Novej Vsi.

Seminár bol zameraný na problematiku protidrogovej prevencie, ako aj na hodnotenie skúseností s experimentálnym overovaním podporného vzdelávania detí zo závislých rodín v podmienkach Špeciálnej základnej školy.

Na protidrogovú prevenciu bola zameraná prednáška Joyce De Ridder „Redukcia rizikových faktorov a posilňovanie ochranných faktorov v protidrogovej prevencii“.

Hodnotenie experimentálneho overovania bolo reflektované v úvodnom referáte riaditeľky školy Mgr. Márie Fabšíkovej „Projekt podporného vzdelávania protidrogovej prevencie v podmienkach ŠZŠ“ a v referátoch Jozefa Brenkusa „Interpretácia skúseností z realizácie programu protidrogovej prevencie v ŠZŠ“ a Margity Levčíkovej „Vyhodnotenie realizácie protidrogovej prevencie v podmienkach ŠZŠ.“ Na referát Jozefa Brenkusa nadväzoval blok praktických ukážok aktivít podporného vzdelávania, ktorý s realizátormi projektu zabezpečili participujúci pedagógovia školy Iveta Karabelová a Božena Kukurová. Následne prebehla diskusia k uvedeným referátom, ako aj informácie účastníkov seminára o inovatívnych formách realizácie protidrogovej prevencie v ich inštitúciách.

Dr. Margita Levčíková vo svojom referáte konštatovala, že program podporného vzdelávania je „vhodný pre prácu s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia – žiakmi špeciálnej základnej školy, ktorí majú závislých rodičov na alkohole alebo drogách s cieľom nadobudnúť sociálne zručnosti uľahčujúce ich náročné životné situácie, ako aj prispieť k ich zdravému osobnostnému vývinu“.

V záveroch seminára bolo odporúčané, aby podporné vzdelávanie, ktoré sa experimentálne overovalo na ŠZŠ v Spišskej Novej Vsi, bolo dostupné aj pre iné školy a inštitúcie, ktoré by ho mohli používať v rámci svojich činností. Pri tejto príležitosti boli účastníci seminára oboznámení s akreditovanými vzdelávacími aktivitami neziskovej organizácie, ktoré boli v roku 2007 schválené Akreditačnou komisiou Ministerstva školstva SR pre ďalšie vzdelávanie. Táto vzdelávacia aktivita ju určena terapeutom, sociálnym pracovníkom, učiteľom a zamestnancom rôznych združení a organizácií, ktorí sa zameriavajú na prácu s rodinou trpiacou v dôsledku závislostí, najmä tým, ktorí sa zameriavajú na prácu s deťmi z týchto rodín.

### **3. Aktivity s deťmi zo závislých rodín**

#### ***3.1 Letný tábor „Klub 12“***

V dňoch 29. júla – 10. augusta 2007 sa konali dva prevenčno-rekreačno-vzdelávacie tábory pre deti vyrastajúce v rodine, ktorá má problémy so zneužívaním alkoholu.

Tábor bol opäť zorganizovaný v chatovej oblasti Žabienec, v blízkosti obce Suňava, v okrese Poprad, v rekreačnom zariadení Výskumného ústavu chemických vlákien, a. s., so sídlom vo Svite.

Zúčastnilo sa ho 31 detí, ktorých rodičia sa liečili na Prednej Hore a deti matiek, ktoré sa zúčastňujú na aktivitách Života bez závislosti.

Tábor nadväzoval na témy a skúsenosti z predchádzajúceho roka, ale výrazným spôsobom formou zážitkového učenia prehľboval osvojené poznatky. Počas tábora sa v dopoludňajšom programe rozoberali témy – závislosť, pocity, som špeciálny, riešenie problémov a dôveryhodní ľudia. Na vyučovanie nadväzovali aktivity, ktoré formou zážitkového učenia prehľbovali danú tému a umožňovali jej aplikáciu v každodennom živote. Popoludní sa deti zúčastňovali na športových a záujmových aktivitách – ručných prácach, bábkarskom krúžku.

Chod tábora zabezpečovalo 14 a 12 pracovníkov a dobrovoľníkov neziskovej organizácie. Vedením tábora bola poverená Jana Jurčová. Náklady na zorganizovanie tábora boli vo výške 43 974,- Sk.

### **3.2 Následné stretnutie s deťmi, ktoré sa zúčastnili na letných táboroch**

Zámerom neziskovej organizácie je kontinuálne prispievať k zotavovaniu detí zo závislých rodín. Z toho dôvodu na letné tábory nadväzujú ďalšie aktivity – táborový spravodaj a štvrt'ročné stretnutia táborníkov. Cieľom týchto aktivít je upevňovať v deťoch získané poznatky a zároveň im umožniť budovanie zdravých vzťahov potrebných pre ich zotavovanie sa z dôsledkov závislosti vo vlastnej rodine.

V októbri 2007 bol účastníkom tábora zaslaný spravodaj (rozsah 6 strán formátu A4), ktorého cieľom bolo nielen upevniť kontakt s deťmi, ale aj formou súťažnej úlohy, tajničiek a povzbudení k písomnému kontaktu prehľbovať aktivity vedúce k ich zotavovaniu.

V dňoch 23. – 24. novembra 2007 sa uskutočnilo potáborové stretnutie účastníkov tábora, na ktorom sa zúčastnilo 21 detí. Stretnutie bolo príležitosťou oživiť vzájomné kontakty, ale aj prehľbiť poznatky súvisiace so závislosťou a zotavovaním. Súčasťou stretnutia boli aj rekreačné aktivity – hry a sobotňajší pobyt v zariadení AquaCity Poprad.

S vydávaním spravodaja a štvrt'ročnými stretnutiami účastníkov tábora mieni nezisková organizácia pokračovať aj v priebehu roka 2008. Náklady na spravodaj a potáborové stretnutie detí sú hradené z prostriedkov neziskovej organizácie.

## **4. Práca so závislými a ich rodinami**

### **4.1 Individuálna práca so zotavujúcimi sa alkoholikmi**

Ženy z podtatranského regiónu, ktoré absolvovali na Prednej Hore vzdelávanie o 12 krokoch, majú možnosť pokračovať vo svojom doliečovaní. Viaceré z nich sa aktívne zúčastňujú na stretnutiach, ktoré sú zamerané na osobnú aplikáciu 12 krokov v každodennom živote. Túto službu zabezpečuje Joe Ann Shelton. Okrem stretnutí s týmito ženami sa venuje aj ďalším ženám. Pomáha im napredovať v kvalitnom zotavovaní a pripravuje ich na prácu s ďalšími ženami, ktoré hľadajú pomoc po svojom odchode z liečenia. Joe Ann takto pomáha 7 ženám v rozsahu 10 hodín týždenne.

Podobným spôsobom dostávajú následnú pomoc aj muži z tohto regiónu, ktorí absolvovali liečenie a vzdelávanie na Prednej Hore. Je zabezpečovaná prostredníctvom „sponzoringu“ dlhšie sa zotavujúceho alkoholika, ktorý bol pripravovaný na asistenciu iným zotavujúcim sa alkoholikom.

V priebehu roka 2007 bola poskytnutá aj pomoc absolventom tréningu z iných miest, najmä z Kežmarku a Ľubice. Pomoc bola zameraná na ich pokračovanie v zotavovaní a na pomoc ich rodinám. Táto pomoc pokračuje priebežne aj na úrovni telefonických konzultácií.

### **4.2 Pomoc pri zriaďovaní svojpomocných skupín**

Závislosť je chronická choroba, ktorá si vyžaduje celoživotné zotavovanie a podporu zo strany rodiny i spoločnosti. Alkoholizmus sa však stáva nielen chorobou daného jednotlivca, ale aj celej rodiny. Z toho dôvodu je dôležitou súčasťou tréningu na Prednej Hore aj príprava pacientov na aktívne využívanie pomoci svojpomocných skupín. V prípade, že účastníci tréningu nemajú v mieste svojho pobytu možnosť navštevovať stretnutia svojpomocnej skupiny, je im ponúknutá možnosť asistencie

pri jej zriadení. Pomoc pri zriaďovaní skupín je orientovaná na zakladanie podporných skupín pre závislých, ako aj pre ich rodinných príslušníkov a priateľov.

V roku 2007 bola takáto asistancia, resp. konzultácie poskytnuté pre zotavujúcich sa alkoholikov vo viacerých mestách Slovenska. V Kežmarku pomáhala nezisková organizácia počas roka v počiatočnej fáze fungovania svojpomocnej skupiny pre alkoholikov, ktorá vznikla koncom roka 2006.

#### **4.3 Materské centrum Bambino**

V roku 2007 pokračovali stretnutia žien, ktoré sú obeťami domáceho násillia zo strany manželov, ktorí zneužívajú alkohol. Na stretnutiach sa prezentujú a diskutujú pre tieto ženy relevantné témy – problematika alkoholizmu, dopad závislosti na rodinu, násillie, výchova detí žijúcich v rizikovitom prostredí alkoholizmu, ako aj témy súvisiace s osobným rastom a zotavovaním sa. Stretnutia sa konali v pondelok popoludní, celkovo 25 stretnutí, na ktorých sa zúčastňovalo 2 – 5 žien.

Aktivity neziskovej organizácie v materskom centre zabezpečovali Joyce De Ridder a Jana Jurčová. Náklady sú hradené z prostriedkov neziskovej organizácie.

#### **4.4 Stretnutia žien so zameraním na sociálne aktivity**

V roku 2007 nezisková organizácia začala aj so stretávaním žien, ktoré je zamerané na sociálnu integráciu zotavujúcich sa žien, na získavanie zdravých sociálnych vzťahov.

Stretnutia sú zamerané na budovanie sociálnych vzťahov a sociálnych zručností v bezpečnom prostredí, kde môžu hovoriť o svojich pocitoch, potrebách a problémoch. Stretnutia sa konajú spravidla raz mesačne. Počas roka 2007 sa uskutočnilo 8 stretnutí, na ktorých sa zúčastňovalo 10 – 12 žien – štyri pracovníčky a dobrovoľníčky neziskovej organizácie a osem zotavujúcich sa žien. Náklady na tieto stretnutia sú zabezpečované z prostriedkov neziskovej organizácie.

### **5. Akreditácia vzdelávacích aktivít**

V júli 2007 nezisková organizácia predložila Ministerstvu školstva SR, akreditačnej komisii pre ďalšie vzdelávanie žiadosť o akreditáciu dvoch modulovo štruktúrovaných kurzov:

***Prevenia závislosti prostredníctvom znižovania rizikových faktorov a zvyšovania ochranných faktorov u detí a mládeže*** – rozsah kurzu – 150 hodín

Modul A: *Podporné vzdelávanie detí zo závislých rodín* – 50 hodín

Modul B: *Prevenia závislosti prostredníctvom posilňovania sociálnych zručností*  
- 50 hodín

Modul C: *Implementácia Programu 12 krokov u detí zo závislých rodín* – 50 hodín

Cieľovou skupinou vzdelávania sú terapeuti, sociálni pracovníci a učitelia, zamestnanci rôznych združení a organizácií, ktoré sa zameriavajú na prácu s rodinou trpiacou v dôsledku závislosti, najmä tí, ktorí sa zameriavajú na prácu s deťmi z týchto rodín.

***Programy 12 krokov pre zotavovanie sa zo závislosti a prevenia pred recidívou***  
– rozsah kurzu – 100 hodín

Modul A: *Programy 12 krokov pre zotavovanie sa zo závislosti* – 50 hodín

Modul B: *Prevenia u klientov s náchylnosťou k recidíve* – 50 hodín

Cieľovou skupinou vzdelávania sú odborníci pracujúci so závislými klientmi v zdravotníckych zariadeniach, resocializačných strediskách, poradenských centrách a iných zariadeniach a organizáciách, ktoré sa venujú závislým od alkoholu a iných látok.



Akreditačná komisia 8. októbra 2007 rozhodla pod číslom 339/2007/1-2 o vydaní potvrdenia akreditácie pre obe vzdelávacie aktivity.

## **6. Vzdelávanie pracovníkov neziskovej organizácie a iných organizácií**

### **6.1 Príprava pracovníkov letného tábora**

V mesiacoch február – máj 2007 prebiehalo kontinuálne vzdelávanie pracovníkov a dobrovoľníkov pre prácu v letných táboroch pre deti zo závislých rodín. Zúčastnili sa na ňom aj dve pracovníčky OLÚP. Každá z nich bola súčasťou vzdelávacieho tímu tábora počas jedného týždňa.

V rámci vzdelávania sa preberali témy jednotlivých dní tábora a aktivít preberaných v malých skupinách. Vzdelávanie prebiehalo v priestoroch neziskovej organizácie. Náklady na vzdelávanie boli hradené z prostriedkov neziskovej organizácie.

### **6.2 Vzdelávanie pracovníkov OZ Nelegál**

15. – 16. novembra 2007 bolo realizované vzdelávanie pre prácu so Vzdelávacou príručkou 12 krokov pre OZ Nelegál, ktoré mieni Program 12 krokov integrovať do programu resocializácie v ich zariadení.

Súčasťou vzdelávania bolo aj uzavretie dohody o podmienkach používania vzdelávacích materiálov Života bez závislostí.

### **6.3 Vzdelávanie pracovníkov OZ NEOS**

Od septembra 2007 začala nezisková organizácia vzdelávať 12 pracovníkov partnerskej organizácie NEOS, ktorá pôsobí v Poprade medzi mládežou a deťmi z jednotlivých sídlisk.

V roku 2007 bolo realizovaných 7 vzdelávacích stretnutí. Vzdelávanie pokračuje aj v roku 2008.

## **7. Príspevky na konferenciách, vystúpenia v médiách, kontakty s cirkevnými spoločenstvami**

Nezisková organizácia naplňa svoje poslanie aj formou osvetovej činnosti a vzdelávania laickej a odbornej verejnosti zameranej na prácu medzi závislými a rizikovými skupinami obyvateľstva. V priebehu roka 2007 pracovníci neziskovej organizácie naplňali tento zámer nielen v rámci individuálnych konzultácií, poradenstva a v rámci už uvedených činností, ale aj aktívnou účasťou na konferenciách, cirkevných zhromaždeniach a príspevkami v médiách.

### **7.1 Konferencie**

Pracovníci neziskovej organizácie sa 15. septembra 2007 zúčastnili aj na Celoslovenskom zjazde AA/Al-Anon v Maninskej Tiesňave.

Joe Ann Shelton na tomto zjazde viedla seminár o zotavovaní, na ktorom sa zúčastnilo cca. 100 účastníkov. Joyce De Ridder viedla seminár o práci svojpomocnej skupiny pre rodinných príslušníkov, na ktorom sa zúčastnilo vyše 50 účastníkov.

### **7.2 Masovokomunikačné prostriedky**

V roku 2007 bola na základe obojstrannej dohody zriadená v Podtatranských novinách rubrika pod názvom „Život bez závislostí“, v ktorej sú raz za dva týždne zverejňované príspevky Joyce De Ridder pojednávajúce o problémoch súvisiacich so závislosťou a zotavovaním.

Rubrika obsahuje aj kontaktné informácie na neziskovú organizáciu. Na každý príspevok niekto z čitateľov reaguje, takže nezisková organizácia má možnosť aj takýmto spôsobom pomáhať jednotlivcom, rodinám, odborníkom pracujúcim so závislými a ich rodinami. Okrem priamych kontaktov rubrika slúži aj v oblasti osvetovej práce s verejnosťou.

### **7.3 Rozvoj spolupráce s cirkevnými spoločenstvami**

V roku 2007 nezisková organizácia v rámci svojich kontaktov s predstaviteľmi cirkví a cirkevných spoločenstiev konzultovala o potrebe podpory pre zotavujúcich sa alkoholikov a ich rodiny.

V rámci týchto konzultácií došlo k dohode s jednotlivými cirkvami o ochote podporovať prácu neziskovej organizácie formou modlitieb a iných foriem im dostupnej pomoci.

Život bez závislosti deklaroval svoju ochotu pomôcť cirkevným spoločenstvám v oblasti vzdelávania duchovných a pracovníkov zborov, ako aj v oblasti rozvoja zborových tímov zameraných na prevenciu závislosti a prácu so závislými a rodinami v cirkevných spoločenstvách a v miestnej komunite, kde pôsobia.

Vzdelávanie a asistencia pri budovaní zborových tímov by mala byť realizovaná od roku 2008.

## **8. Publikácie**

V roku 2007 nezisková organizácia vydala brožúru *Alkoholizmus u starších ľudí* v náklade 1000 kusov.

Uvedené publikácia bola preložená, upravená a pripravená do tlače pracovníkmi neziskovej organizácie. Tlač vo výške 16 898,00 Sk bola zabezpečená a hrazená z prostriedkov Nadácie HTA Slovakia v Banskej Bystrici.

V roku 2007 začali prípravy na vydanie vzdelávacieho DVD nosiča, ktorý bude obsahovať vzdelávací kurz Prevencia recidívy. Taktiež boli preložené dve publikácie zaoberajúce sa problematikou závislosti – jedna pre riadiacich pracovníkov vo firmách, druhá pre duchovných cirkví. Obe publikácie sú zaradené do edičného plánu na rok 2008.

## **II. Ročná účtovná závierka**

### **1. Zhodnotenie základných údajov v nej obsiahnutých**

V roku 2007 činili celkové príjmy neziskovej organizácie 1 070 459,00 SKK, celkové výdavky činili 1 020 155,00 SKK. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami činí 8 437,00 SKK.

### **2. Prehľad o peňažných príjmoch a výdavkoch**

Podrobné členenie príjmov a výdavkov je obsiahnuté v účtovnej uzávierke.

### **3. Správa revízora**

Vzhľadom na skutočnosť, že v roku 2007 nezisková organizácia nedostala dotácie zo štátneho rozpočtu a príjmy neziskovej organizácie neprekročili výšku päť miliónov, ročná uzávierka nebola overovaná auditorom.

Činnosť neziskovej organizácie a jej hospodárenie boli v zmysle Štatútu neziskovej organizácie hodnotené revízorom Štefanom Ševčíkom na výročnom zasadnutí Správnej rady dňa 15. marca 2008.

Revízor odporučil Správnej rade schváliť účtovnú závierku za rok 2007 bez výhrad, čo aj Správna rada urobila svojím uznesením zo dňa 15. marca 2008.

### **III. Závažné skutočnosti práce neziskovej organizácie**

#### **1. Zmeny a nové zloženie orgánov n.o., ku ktorým došlo v priebehu roka 2007**

Správna rada na svojom zasadnutí 6. októbra 2007 v zmysle štatútu neziskovej organizácie konštatovala, že členstvo v Správnej rade končí Jolane Nátherovej. Na zasadnutí Správnej rady 15. marca 2008 bude predložený návrh na nového člena Správnej rady.

#### **Záver**

Výročná správa bola schválená Správnou radou schválená dňa 15. marca 2008. V zmysle štatútu neziskovej organizácie je pre verejnosť dostupná v sídle neziskovej organizácie a na webovej stránke: [www.zivotbezzavislosti.sk](http://www.zivotbezzavislosti.sk).